

Eco Reest

Koesteeg en Nuisveen te Borger

Quickscan natuurbescherming Omgevingswet

Kenmerk: 240732

Rapport

KANTOOR ALMERE

Landdrostdreef 124

1314 SK Almere

T 036 8200376

KANTOOR GRONINGEN

Friesestraatweg 213 A-D

9743 AD Groningen

T 0596 633355

KANTOOR HOOGEVEEN

Elbe 2

7908 HB Hoogeveen

T 0528 373982

project	Quicksan natuurbescherming Omgevingswet Koesteeg en Nuisveen Borger	kenmerk 240732
---------	---	----------------

versie rapport	versienummer	datum	reden vervallen
	1.0	25 juli 2024	Vigerende versie

auteur	P. Lange
controle en vrijgave	M.W. ter Steege

paraaf

opdrachtgever	Bureau Schmidt Aarhusweg 2-14 9723 JJ GRONINGEN
---------------	---

contactpersoon	Dhr. M. de Groot
----------------	------------------

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan natuurbescherming Omgevingswet die is uitgevoerd ter plaatse van Koesteeg en Nuisveen te Borger, in opdracht van Bureau Schmidt. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen. De gebruikte foto's zijn afkomstig van Eco Reest, tenzij anders vermeld.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2024 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest (2024). Quicksan natuurbescherming Omgevingswet Koesteeg en Nuisveen te Borger, kenmerk 240732, d.d. 25 juli 2024.

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Kwaliteitsborging	5
1.3	Wettelijk kader	5
1.4	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen	7
2.	Inventarisatie en effectbeoordeling	14
2.1	Bronnenonderzoek	14
2.2	Veldinspectie	14
2.3	Toetsing	14
3.	Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden	15
3.1	Natura 2000	15
3.1.1	Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden	15
3.1.2	Potentiële effecten	15
3.1.3	Ecologische relaties	16
3.1.4	Effecten stikstofdepositie	16
3.2	Natuurnetwerk Nederland	17
3.3	Natuur buiten het NNN	17
3.4	Houtopstanden	18
3.4.1	Omgevingswet	18
3.4.2	Gemeentelijk beleid	19
4.	Effectbeoordeling flora- en fauna-activiteit	20
4.1	Flora	20
4.2	Broedvogels	23
4.2.1	Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)	23
4.2.2	Soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)	29
4.2.3	Soorten zonder jaarrond beschermd nest	29
4.3	Vleermuizen	30
4.4	Grondgebonden zoogdieren	35
4.5	Overige soorten	37
4.6	Rode Lijst soorten	37
5.	Conclusie en advies	38
5.1	Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden	38
5.2	Flora en fauna activiteit	38
5.3	Advies en vervolgstappen	40
5.3.1	Stikstofdepositie	40
5.3.2	Bomeninspectie nesten en holtes	40
5.3.3	Soortgericht nader onderzoek gierzwaluw, huismus, ringmus, vleermuizen, kleine marterachtigen en steenmarter	40
5.3.4	Overige broedvogels	41
5.3.5	Houtopstanden	42
5.3.6	Natuurinclusief bouwen	42
5.3.7	(Specifieke) zorgplicht	42
5.4	Geldigheid en houdbaarheid	42
5.5	Verantwoording	43
	Geraadpleegde bronnen	44

Bijlage 1 Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe	47
Bijlage 2 Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten provincie Drenthe	48
Bijlage 3 Uittreksel NDFF	49
Bijlage 4 Uittreksel NDFF Rode lijst	50
Bijlage 5 Uittreksel BeSi	51

1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen herontwikkeling van het terrein ter plaatse van Koesteeg en Nuisveen te Borger.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan natuurbescherming Omgevingswet is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het plan. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Kwaliteitsborging

Eco Reest BV streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren:

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties en sloopbegeleiding.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de vergunningen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot de Omgevingswet.

1.3 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Omgevingswet (Ow) van toepassing. De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. Daarnaast zijn ook bijzondere natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl>. De regels voor natuur zijn (voornamelijk) uitgewerkt in het Besluit activiteiten leefgebied (Bal) en het Besluit kwaliteit leefgebied (Bkl).

Natura 2000

Artikel 5.1, eerste lid van de Omgevingswet en Afdeling 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten/activiteiten (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Daarnaast is in het Bal een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden (art 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1e lid Bal).

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in artikel 2.44 Ow, en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen (art 7.7 en art 7.8 Bkl).

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan of omgevingsplan, is een nadere beoordeling nodig. Daarin wordt beoordeeld of sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en/of samenhang van het NNN. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Overige provinciale natuurgebieden

Provincies kunnen ook overige natuurgebieden aanwijzen, waaronder bijzonder provinciale natuurgebieden, weidevogelgebieden en ganzenfoerageer-/rustgebieden (art 2.44 5^e lid Ow). Deze zijn vastgelegd in de provinciale omgevingsverordeningen.

Flora- en fauna-activiteit

In artikelen 11.37, 11.46 en 11.54 van het Bal is het onderdeel flora- en fauna-activiteit opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art 11.37 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (art 11.46 Bal) en nationaal beschermde soorten (art 11.54 Bal). De Ow schrijft daarnaast in algemene zin een zorgplicht voor de fysieke omgeving voor (art 1.6-1.8) en voor natuur is dat nader uitgewerkt in een specifieke zorgplicht in het Bal (art. 11.27 Bal).

De Omgevingswet gaat uit van het 'ja, mits'-principe. Dit betekent dat activiteiten in principe toegestaan zijn, mits er geen schadelijke effecten optreden op beschermde soorten. Voor activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten zijn verboden en kunnen alleen onder voorwaarden van een vergunning plaatsvinden. De provincie Drenthe is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Omgevingswet en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten in geval van een ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud (zie bijlage 1).

Bovendien is een (specifieke) zorgplicht opgenomen (art. 11.27, Bal). Wanneer men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden dat een handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, zijn maatregelen in het kader van de zorgplicht van toepassing. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. Degene die een activiteit verricht is verplicht:

- ✂ Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
- ✂ Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
- ✂ Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten die in Nederland in het wild leven en hier van nature voorkomen en (in het geval van trekvogels) om soorten die regelmatig in Nederland voorkomen.

Houtopstanden

Artikel 11.3 van de Omgevingswet regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, van meer dan tien are of

meer dan 20 bomen in één of meerdere rijen, gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap Omgevingswet. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Omgevingswet vast.

Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meld- en herplantplicht. Provincies kunnen in de provinciale verordening regels opnemen. Voor specifieke houtopstanden zoals éénrijige populieren langs landbouwpercelen of specifieke velmaatregelen gelden uitzonderingsregels (art 11.111 Bal). Daarnaast kunnen ook per gemeente regels gelden ten aanzien van kap van bomen (APV).

Voor houtopstanden geldt bovendien een specifieke zorgplicht (art 11.116 Bal), die geldt voor het vellen van houtopstanden, het herbeplanten van grond of nadat een houtopstand op een andere manier teniet is gedaan.

Rode lijst soorten

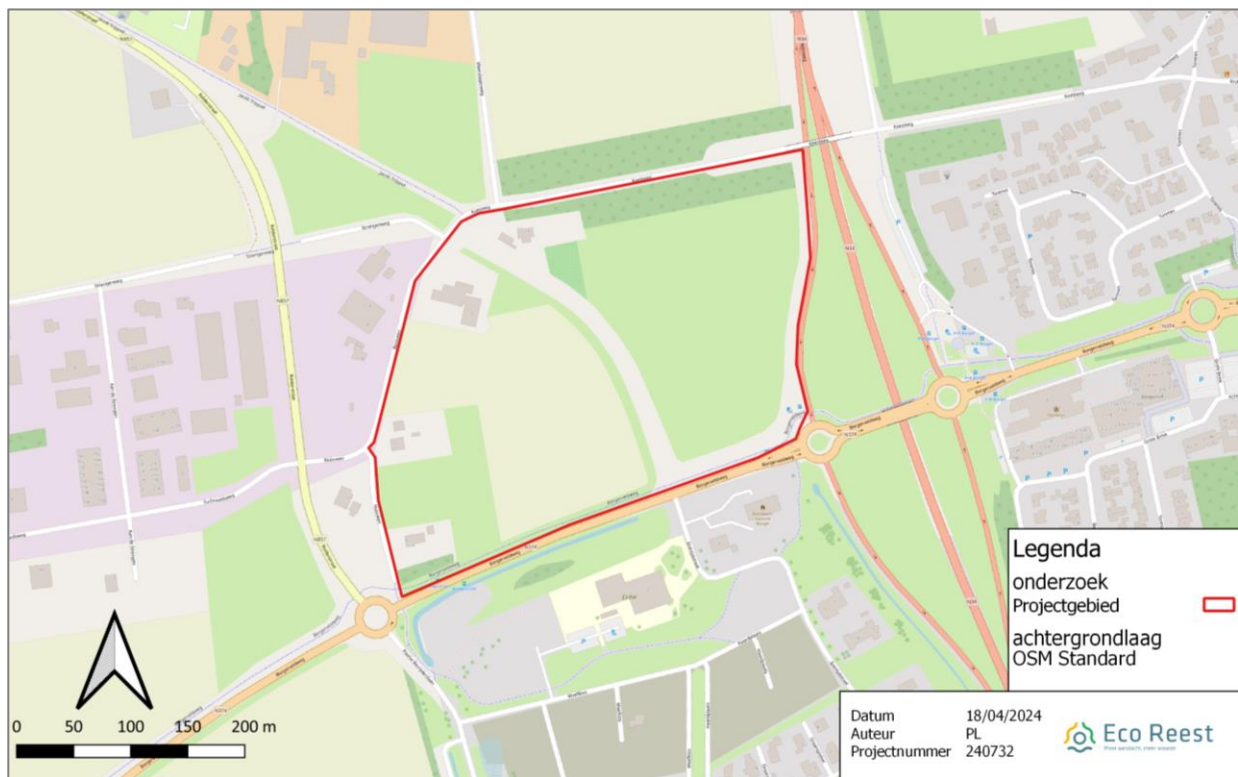
Daarnaast dient aandacht besteed te worden aan activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Deze regels gelden in artikel 11.27 (specifieke zorgplicht soorten). Hierbij dient voorafgaand van de activiteit nagegaan te worden of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van rode lijst soorten, genoemd in bijlage IX of in rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19 vierde lid, onder a, onder 4 van de Omgevingswet.

1.4 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie plangebied

Het plangebied ligt aan de Koesteeg en Nuisveen te Borgen (figuur 1.1). Het betreft circa 10 hectare tussen de Koesteeg, Nuisveen, N34 en N374.

Tot het plangebied behoren enkele agrarische velden en de bebouwing aan de Nuisveen 1, 5 en 11 (figuur 1.2). Het plangebied wordt aan de zuidelijke en oostelijke zijde begrensd door de provinciale wegen N374 en N34. Aan de noordelijke en westelijke zijde lopen de doorgaande wegen Koesteeg en Nuisveen. Aan Nuisveen bevinden zich nog enkele andere gebouwen/woningen, welke als gevolg van de werkzaamheden niet worden aangetast. Permanent oppervlaktewater is afwezig binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Aan de andere kant van de N34 bevindt zich de bebouwde kom van Borger. In de omgeving van het plangebied bevinden zich afwisselend agrarische percelen en bossen.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied.

Figuur 1.2 Luchtfoto van het plangebied. Met nummers 1, 5 en 11 zijn de gebouwen aan Nuisveen 1, 5 en 11 aangegeven. Groen omlijnd zijn de graslanden en oranje omlijnd is de verhoging met afwateringgreppel.

Het grootste gedeelte van het plangebied betreft twee stukken grasland (figuur 1.3). Tussen de graslanden loopt een verhoging met daarnaast een afwateringgreppel (figuur 1.4). De stukken grasland bestaan hoofdzakelijk uit Engels raaigras en worden regelmatig gehooit. Ten tijden van het veldbezoek was het gras kort. Op de verhoging bevindt zich een variëteit aan flora, waaronder smalle weegbree, rode klaver en Jacobs kruiskruid. De afwateringgreppel stond droog ten tijde van het veldbezoek. Aan de noordzijde van het grasland bevindt zich een strook met hoge bomen, welke deels om een bestaande woning staan en deel langs de verharde Koesteeg lopen. De bomen zijn hoofdzakelijk zomereiken en ruwe berken. Ten tijde van het veldbezoek waren schapen onder de bomen langs de Koesteeg aanwezig.

Figuur 1.3 Indruk van de graslanden en bomenstrook aan de noordzijde.

Figuur 1.4 Indruk van de graslanden en de kruidenrijke verhoging.

Het gebouw aan de Nuisveen 1 betreft het voormalig pand van mineralen- en fossielenmuseum/winkel Klein Drenthe met aangebouwde woning (figuren 1.5 en 1.6). Momenteel staat het pand leeg. Het gebouw bestaat uit een woninggedeelte met aangebouwde schuur/stal. Deze gebouwen zijn opgetrokken uit bakstenen gevels met spouw en hebben een met dakpannen bedekt zadeldak. Tegen de stal/schuur aan staat een kleine aanbouw, welke een golfplaten dak heeft. De gevels zijn afgedekt met houten platen. Haaks op deze bebouwing bevindt zich nog een

loods met golfplaten gevels en zadeldak. De ramen van de gebouwen ontbreken grotendeels en zijn afgedekt met houten platen. De kopgevel van de woning wordt overgroeid door klimop (figuur 1.5). Rond de woning is deels verharding en deels onbeheerde begroeiing aanwezig, zoals Engels raaigras, Jacobs kruiskruid, braam en opslag van ruwe berk en gewone esdoorn.

Figuur 1.5 Indruk van de woning aan Nuisveen 1.

Figuur 1.56 Indruk van de aanbouw en loods aan Nuisveen 1.

De bebouwing aan de Nuisveen 5 en 11 betreft een woning, een stal/schuur en een tuinhuisje (respectievelijk figuren 1.7, 1.8 en 1.9). De woning is opgetrokken uit bakstenen gevels met zadeldak bedekt met dakpannen. Het gebouw heeft één woonlaag en een zolder, en de gootlijn loopt ter hoogte van de verdiepingvloer. De stal/schuur is ook opgetrokken uit bakstenen gevels met zadeldak bedekt met dakpannen. De kantpannen zijn afgedekt met overstekken. Het gebouw heeft twee bouwlagen en de gootlijn loopt ter hoogte van de verdiepingvloer. Het tuinhuisje is opgetrokken uit houten gevels met golfplaten dak. Er is geen spouw of afgesloten dakvlak aanwezig. De bebouwing wordt omringd door grasveldjes bestaande uit hoofdzakelijk Engels raaigras, met enkele bomen en gecultiveerde soorten als bamboe. Ten westen bevindt zich een verwilderd stukje met soorten als pitrus, smalle weegbree, Jacobs kruiskruid en vlinderstruiken. Het perceel wordt omringd door ruwe berk en grote bramenstruiken. Ten zuiden van het perceel met bosschage bevindt zich een veld met hoofdzakelijk grote vossenstaart.

Figuur 1.7 Indruk van de woning aan Nuisveen 5 en 11.

Figuur 1.8 Indruk van de stal/schuur aan Nuisveen 5 en 11.

Figuur 1.9 Indruk van het tuinhuisje aan Nuisveen 5 en 11.

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om het terrein te herontwikkelen en circa 180 woningen te realiseren (figuur 1.9). Hiervoor wordt de bebouwing aan de Nuisveen 1, 5 en 11 gesloopt. Overige bestaande bebouwing wordt niet

aangetast. De werkzaamheden zullen gefaseerd worden uitgevoerd, maar de exacte fasering is nog niet bekend. De opdrachtgever is voornemens het terrein bouwrijp te maken in 2025, alvorens in 2026 te starten met de woningbouw.

Voor de werkzaamheden worden mogelijk enkele bomen gekapt. Het uitgangspunt is om zo min mogelijk bomen te verwijderen, echter kan niet worden uitgesloten dat rond Nuisveen 5 of aan de bosrand aan de noordzijde bomen gekapt moeten worden. De bestaande greppel wordt verbreed.

Voor het voornemen is een wijziging van het bestemmingsplan aan de orde.

Figuur 1.9 Voorlopig stedenbouwkundig ontwerp van het plangebied.

2. Inventarisatie en effectbeoordeling

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 20 juni 2024 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2024) en de Beschermde Soortenindicator (BeSi - BIJ12, 2024b) van de afgelopen vijf jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de vergunningsplichtige soorten in de Omgevingswet en Rode lijstsoorten binnen een straal van één kilometer rond het plangebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3 en 4. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (zie literatuurlijst).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartenviewers waaronder de InformatieKaart Natuur (BIJ12, 2024c) nagegaan of het plangebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden NNN en overige provinciale natuurgebieden) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het plangebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 25 juni 2024. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: droog, half bewolkt, windkracht 2 Bft, 27°C.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel Natura 2000 en overige beschermde gebieden (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Voor de voorgenomen bomenkap is beoordeeld of het beschermingsregime vanuit de Ow ten aanzien van beschermde houtopstanden van toepassing is, en of vervolgstappen aan de orde zijn. Voor de regels ten aanzien van overige beschermde gebieden, waaronder het NNN, is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten en of vervolgonderzoek nodig is.

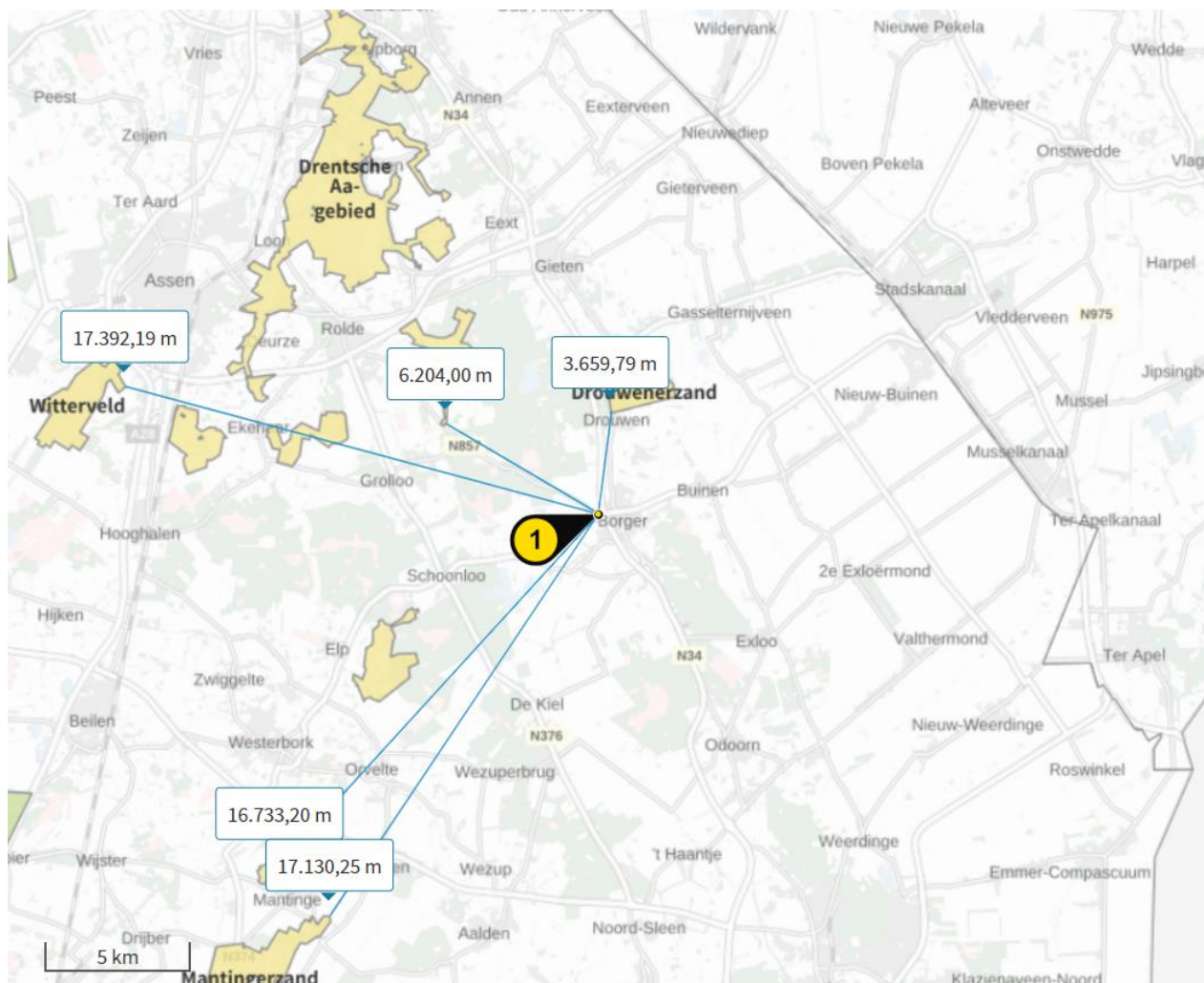
Voor het onderdeel Flora en fauna activiteit (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden

3.1 Natura 2000

3.1.1 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn Drouwenerzand, Drentsche Aa-gebied, Mantingerbos, Mantingerzand en Witterveld, op bijna vier tot ruim zeventien kilometer afstand (zie figuur 3.1). Overige Natura 2000-gebieden bevinden zich op meer dan twintig kilometer afstand.

Figuur 3.1 Globale ligging plangebied (gele marker) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden
(Bron: RIVM, 2024 - AERIUS Calculator).

3.1.2 Potentiële effecten

De effectenindicator van Broekmeyer et al. (2014; 2006) is een hulpmiddel om mogelijke schadelijke effecten op Natura 2000-gebieden te bepalen. De effectenindicator bevat 28 categorieën van activiteiten. De categorie die het meest toepasbaar is op de beoogde werkzaamheden (realisatie nieuwbouw) betreft 'woningbouw'. Op basis van de effectenindicator kan de categorie 'woningbouw' in relatie tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (licht, geluid, optisch),

trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

In tabel 3.1 zijn de potentiële effecten opgesomd en voorzien van een onderbouwing of als gevolg van het voornemen mogelijk sprake is van het betreffende effect.

Tabel 3.1 Potentiële effecten op Natura 2000-gebieden met onderbouwing of mogelijk wel (oranje) of géén (groen) sprake is van het effect als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Potentieel effect	Onderbouwing
Oppervlakteverlies en versnippering	Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten.
Verontreiniging en verdroging	Nee, bij de voorziene werkzaamheden komen geen gevaarlijke/ chemische stoffen vrij en is verdroging niet aan de orde, gezien de uitvoeringswijze (wo. milieueisen machinerie).
Verstoring (licht, geluid, optisch)	Op basis van bekende verstoringafstanden tot maximaal 1.500 meter (Vegte et al., 2014; Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al., 2008) en de afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (bijna vier kilometer), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden.
Trillingen	Eventuele trillingen hebben gezien het geringe trillingseffect (Van der Vegte et al., 2011; Gemeente Utrecht, 2003) geen effect op de verder gelegen (>3 km) Natura 2000-gebieden.
Verstoring door mechanische effecten (betreding)	Aangezien het projectgebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van betreding van habitattypen en leefgebieden binnen Natura 2000-gebied.
Stikstofdepositie (verzuring/vermesting)	Door inzet van de machines en aan- en afrijdend verkeer is sprake van stikstofemissies. Effecten als gevolg van stikstofdepositie wordt nader beoordeeld in 3.1.5.

3.1.3 Ecologische relaties

Ecologische relaties ontbreken tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden. De aangewezen doelsoorten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn gebonden aan specifieke biotopen (Min LNV, 2024). De doelsoorten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (zoals gevlekte witsnuitlibel, rivierprik, kamsalamander en bever) zijn gebonden aan open water en waterrijke habitats. Dergelijke biotopen zijn niet binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Gezien de habitateisen van de doelsoorten en de terreinkenmerken van het plangebied (geen oppervlaktewater) worden de doelsoorten binnen het projectgebied uitgesloten. Er is zodoende geen sprake van (tijdelijke) verstoring op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

3.1.4 Effecten stikstofdepositie

Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van (mobiele) machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de te beschermen soorten en habitats. Natura 2000-gebieden zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en de bescherming ervan is vastgelegd in de Omgevingswet (Ow art 2.44). De Ow (art. 4.15 en 6.15 Or) verplicht vooraf te beoordelen of plannen (significant) negatieve effecten kunnen hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Voor het stikstofaspect wordt het rekenmiddel AERIUS Calculator gebruikt om de te verwachten stikstofdepositie (NO_x en NH₃) te berekenen.

Voor het betreffende plan wordt geadviseerd om een berekening van de realisatiefase en gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($<0,00$ mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan plan worden uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Omgevingswet, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie $>0,00$ mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een omgevingsvergunning aan de orde.

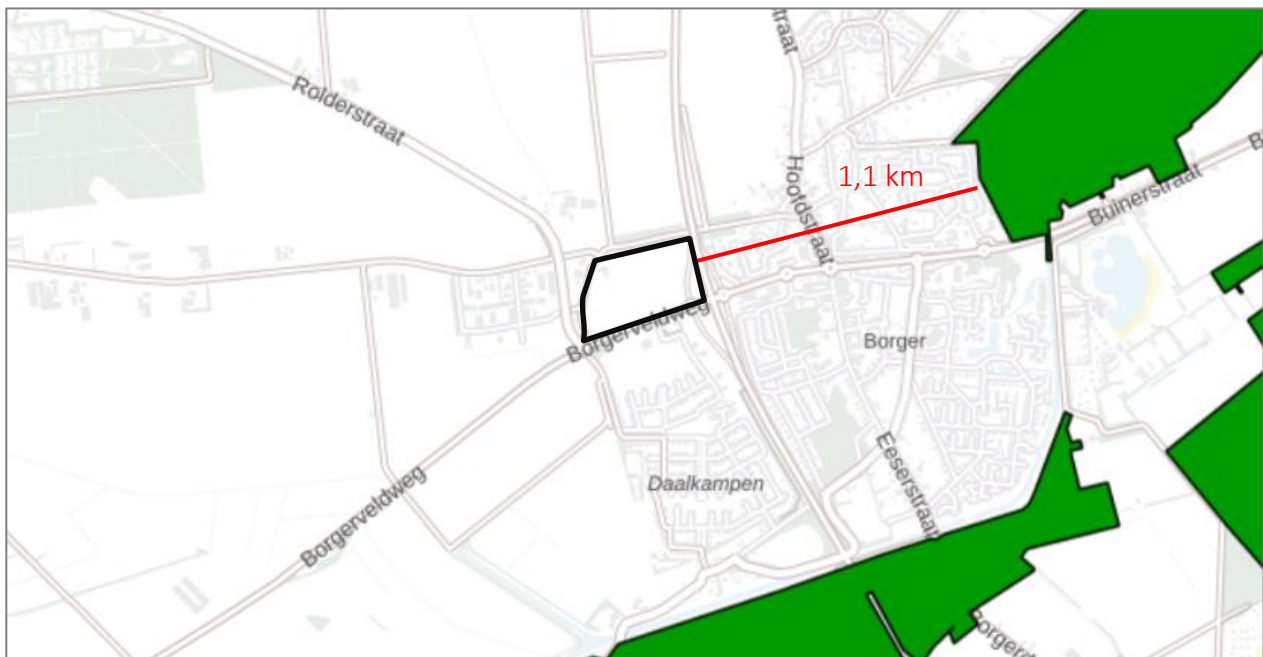
3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging plangebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het plangebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa één kilometer afstand.

Effectbeoordeling

Provincie Drenthe hanteert geen externe werking ten aanzien van het NNN. Aangezien het plangebied buiten het NNN ligt, zijn zodoende geen vervolgstappen ten aanzien van het NNN aan de orde.

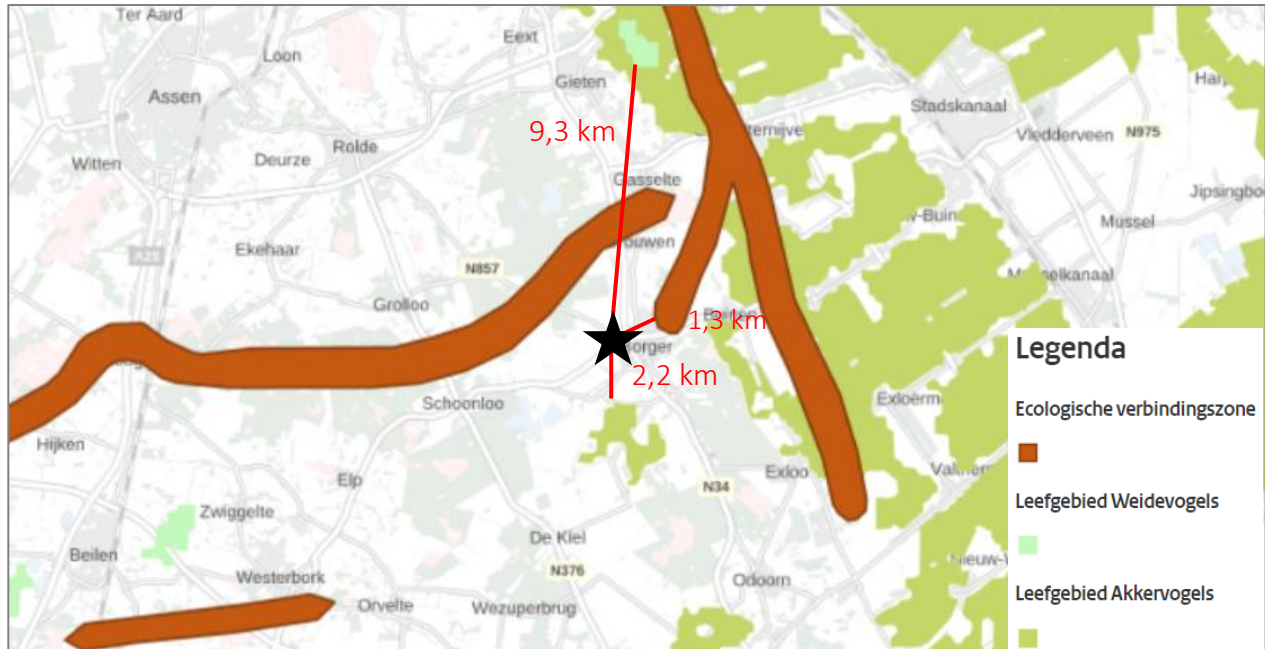
Figuur 3.2 Ligging plangebied (zwart omlijnd) ten opzichte van het NNN (groen)
(Bron: Provincie Drenthe, 2024).

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Drentse ruimtelijk beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk in bijzonder provinciale natuurgebieden, ganzenfoerageergebieden, ecologische verbindingen en leefgebieden agrarisch natuurbeheer.

In Drenthe is momenteel één gebied aangewezen als bijzonder provinciaal natuurgebied: Landgoed Overcingel. Dit gebied ligt in Assen, op meer dan vijftien kilometer afstand. De dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebieden bevinden zich bij Noordlaren, op meer dan twintig kilometer afstand.

In figuur 3.3 is het projectgebied ten opzichte van de leefgebieden agrarisch natuurbeheer en ecologische verbindingen weergegeven. Gezien de afstanden tot deze gebieden is geen sprake van negatieve effecten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Figuur 3.3 Ligging plangebied (zwarte ster) ten opzichte van de leefgebieden agrarisch natuurbeheer
(Bron: Provincie Drenthe, 2024).

3.4 Houtopstanden

In het huidige stadium is het nog onbekend of en zo ja welke bomen gekapt worden. Het uitgangspunt is om zo min mogelijk bomen te verwijderen. Eventueel te kappen bomen bevinden zich rond Nuisveen 5 of aan de noordzijde van het plangebied.

3.4.1 Omgevingswet

Er is sprake van beschermde houtopstanden in het kader van de Omgevingswet indien:

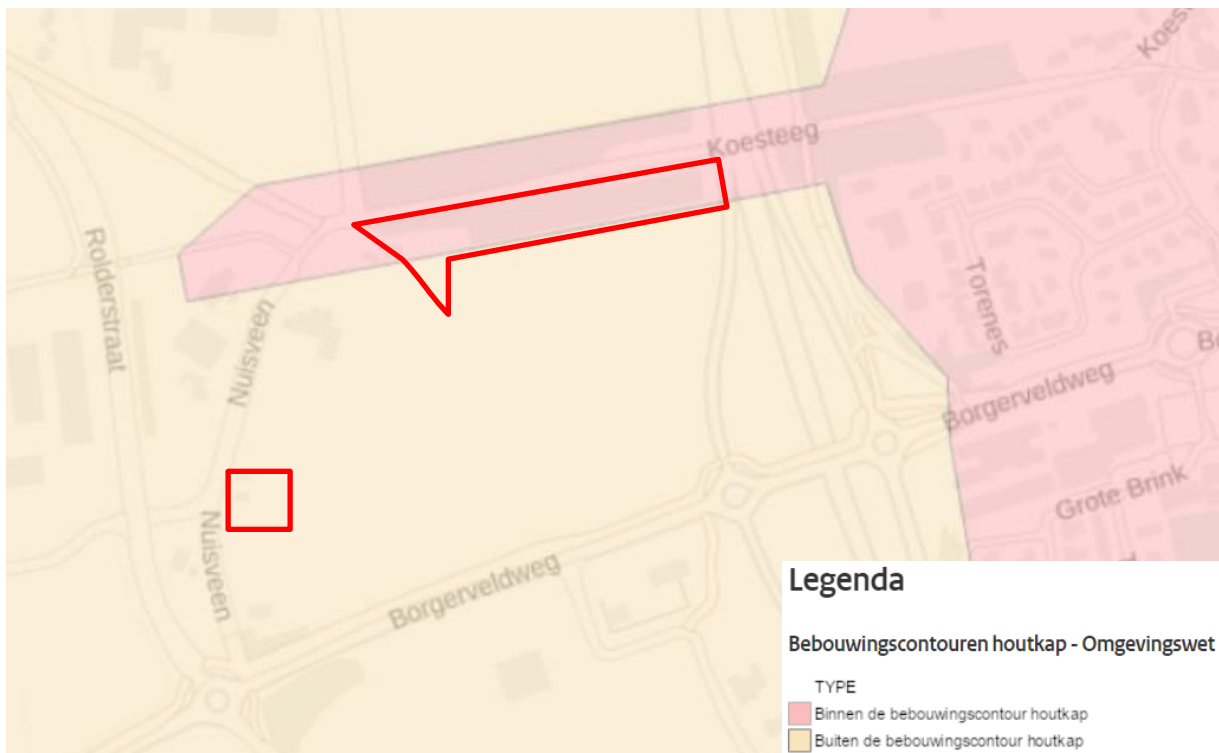
- ✂ de houtopstand buiten de 'bebouwingscontour houtkap' ligt, **en**
- ✂ de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Een deel van de houtopstanden bevinden zich buiten de bebouwingscontour houtkap (zie figuur 3.4). Ook zijn zowel het noordelijke als het westelijke gebied groter dan 10 are (respectievelijk 2,4 en 0,2 hectare). Het beschermingsregime van de Omgevingswet ten aanzien van houtopstanden geldt zodoende voor potentiële kaplocaties.

De te kappen houtopstanden vallen niet onder de genoemde uitzonderingen, zoals houtopstanden op erven en in tuinen, bomen en struiken bedoeld voor fruit-/noten-/houtoogst en kweekgoed, populieren- of wilgenrijen en houtopstanden bedoeld als windscherm om boomgaarden (art 11.111, lid 2 Bal).

Uit bovenstaande volgt dat er voor de voorgenomen kap vervolgstappen (meld- en herplantplicht) in het kader van de Omgevingswet aan de orde zijn.

De melding dient minimaal vier weken en maximaal één jaar (zie provinciale verordening) voorafgaand aan de kap te worden ingediend. De eisen voor herplant zijn in de provinciale verordening van Provincie Drenthe uitgewerkt.

Figuur 3.4 Potentiële kaplocaties (rood omlijnd) ten opzichte van de bebouwingscontour houtkap.
(Bron: Provincie Drenthe, 2024).

3.4.2 Gemeentelijk beleid

Vanuit gemeentelijk beleid ten aanzien van bomenkap zijn mogelijk vervolgstappen aan de orde. De gemeente Borger-Odoorn geeft aan dat bomen zonder vergunning gekapt mogen worden als dit een kleine boom of struik betreft (Gemeente Borger-Odoorn, 2024). De gemeente heeft niet gespecificeerd aan welke criteria een kleine boom moet voldoen. De bomen binnen het potentiële kapareaal betreffen grote bomen, waardoor vervolgstappen aan de orde zijn. De reguliere procedure voor een kapvergunning heeft een doorlooptijd van acht weken met een eenmalige verlenging van zes weken. Voor een uitgebreide procedure is dit zes maanden met een eenmalige verlenging van zes weken.

4. Effectbeoordeling flora- en fauna-activiteit

4.1 Flora

Uit het bronnenonderzoek binnen een straal van één kilometer komen geen beschermde flora naar voren. Binnen een straal van tien kilometer zijn de soorten drijvend waterweegbree, kartuizer anjer, kleine schorseneer, kleine vlotvaren, kluwenklokje, knollathyrus, muurbloem, roggelelie en wilde ridderspoor bekend. De waarnemingen zijn zeer verspreid door de omgeving gedaan.

De veldinspectie is uitgevoerd binnen het groeiseizoen van vele soorten planten. Zodoende is er op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten een goed beeld verkregen van de potentie voor beschermde soorten. Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen.

De begroeiing rond Nuisveen 1 bestaat hoofdzakelijk uit Engels raaigras, Jacobs kruiskruid, braam, hopklaver, witte klaver en smalle weegbree. In mindere maten zijn ook gewone ossentong, gewone brunel, wilgenroosjes, muizenoor, grote bandnetel en struiken van ruwe berk en gewone esdoorn aanwezig. Op de gevel van de woning groeit klimop.

De begroeiing rond Nuisveen 5 en 11 bestaat hoofdzakelijk uit grasveldjes van Engels raaigras, bamboe, braam, Jacobs kruiskruid, pitrus, smalle weegbree en vlinderstruiken. Ook bevindt zich een grote kersenboom in de tuin en wordt het perceel omringd door ruwe berk en wilgen.

De graslanden bestaan hoofdzakelijk uit Engels raaigras. De begroeiing op de verhoging tussen de graslanden is kruidrijk en heeft een hoge variëteit aan soorten. De volgende soorten zijn waargenomen gedurende het veldbezoek: Jacobs kruiskruid, duizendblad, rode klaver, gewoon struisgras, kropbaar, boerenwormkruid, smalle weegbree, sint janskruid, grote centaurei, zandblauwtje, steenanjer, rapunzelklokje, zwarte toorts. De bomenrij aan de noordkant bestaat uit een appelboom, zomereiken, en ruwe berken en dichte bramenstruiken.

Geen van de waargenomen soorten zijn nationaal beschermde soorten vaatplanten. Steenanjer en rapunzelklokje zijn Rode Lijst soorten en worden zodoende verder besproken in hoofdstuk 4.6.

De aanwezige vegetatie bestaat voor een groot deel uit pioniersoorten van braakliggende grond (zoals duizendblad, boerenwormkruid en smalle weegbree) en/of soorten van ruwten en bermen (zoals gewoon struisgras, sint janskruid en zandblauwtje). De hoge aanwezigheid van braamstruiken duidt op (matige) voedselrijkheid van de grond, wat naar alle waarschijnlijkheid (grotendeels) wordt veroorzaakt door bemesting van de graslanden. Er zijn ook enkele soorten van schralere gronden (zandblauwtje) aanwezig.

De in de ruime omgeving bekende soorten zijn veelal gebonden aan waterrijke biotopen, bossen, heiden, vochtige graslanden, rotswallen en kalkarme akkers. Het projectgebied biedt potentieel geschikte groeiplaatsen voor kartuizer anjer. Deze soort is echter niet waargenomen gedurende het veldbezoek, ondanks dat het veldbezoek gedurende de bloeiperiode van kartuizer anjer heeft plaatsgevonden, en wordt zodoende uitgesloten binnen het plangebied.

Beschermde flora worden zodoende op basis van de terreinkenmerken (matig voedselrijk grasland) en de bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Figuur 4.1 Indruk van de vegetatie op de verhoging tussen de graslanden.

Figuur 4.2 Indruk van de waargenomen vaatplanten gedurende het veldbezoek. Linksboven: rapunzelklokje; rechtsboven: steenanjer; linksonder: zwarte toorts; rechtsonder: zandblauwtje.

4.2 Broedvogels

De veldinspectie is uitgevoerd binnen het broedseizoen van vogels. Broedende vogels zijn daardoor waar te nemen. Zodoende kan er op basis van de veldinspectie een goed beeld verkregen worden van de aanwezigheid van en geschiktheid voor vogelsoorten.

Vogels worden ingedeeld in de volgende drie categorieën, zie ook bijlage 2:

- ✂ Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4);
- ✂ Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5);
- ✂ Soorten zonder jaarrond beschermd nest.

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende categorie 1-4 soorten naar voren: blauwe reiger, boomvalk, gierzwaluw, havik, huismus, huiszwaluw, ransuil, ringmus, rode wouw, roek, sperwer, zwarte specht.

4.2.1 Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)

Blauwe reiger

Blauwe reigers broeden doorgaans in slordige kolonies of solitair in bomen, bij voorkeur op eilandjes in een plas. In de omgeving moet voldoende ondiep water voorhanden liggen om vissen en amfibieën te vangen. Ook kunnen reigers op muizen en mollen in graslanden jagen. De nesten zijn groot en bestaan uit takken, aangevuld met riet en waterplanten (Vogelbescherming, 2024a).

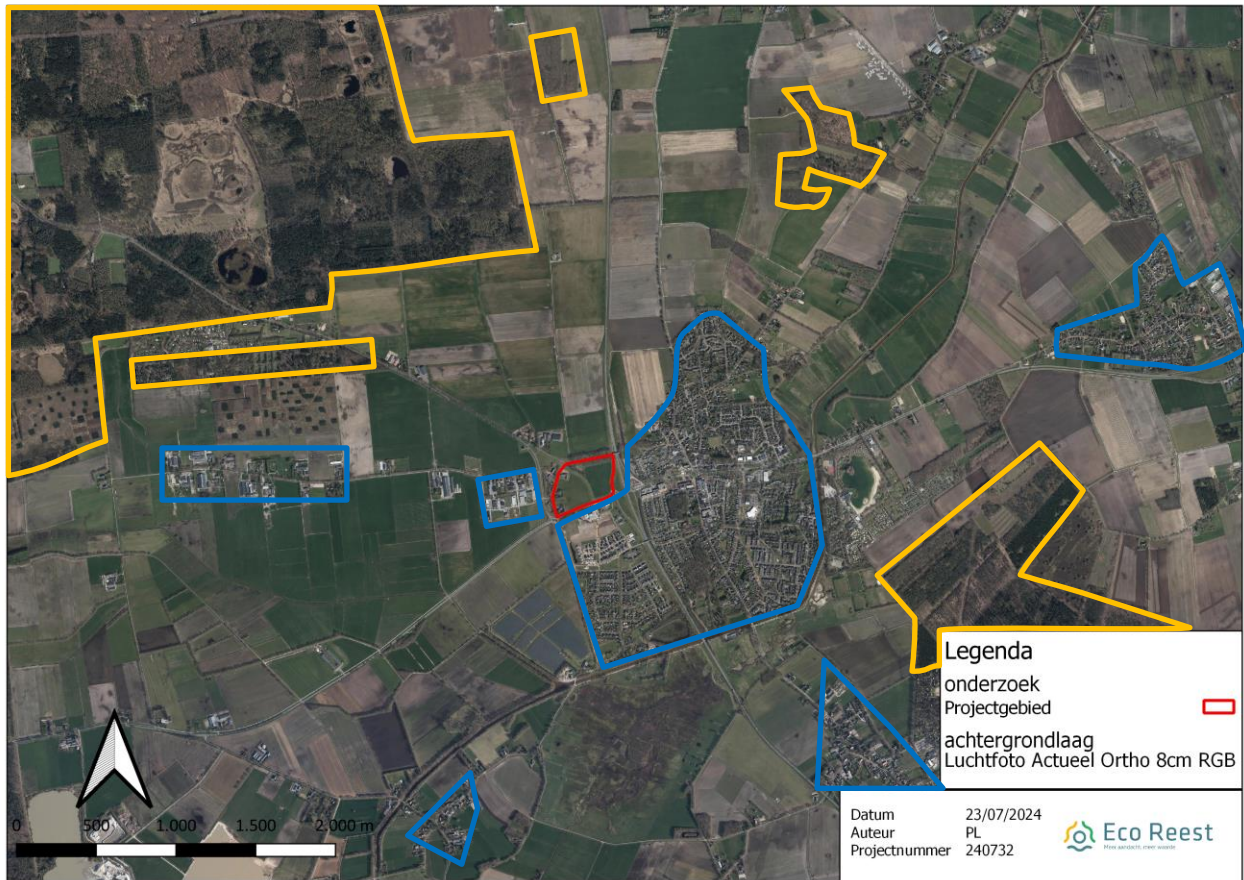
In de omgeving van het plangebied is geen (permanent) oppervlaktewater aanwezig. Bovendien zijn binnen het plangebied geen nesten van blauwe reiger waargenomen, welke door de grootte over het algemeen goed zichtbaar zijn vanaf het maaiveld. Nestplaatsen van blauwe reiger zijn zodoende uitgesloten binnen het plangebied.

Boomvalk

Boomvalken broeden in oude kraaien- of eksternesten. Over het algemeen broeden ze in of aan de rand van het bos, maar ze komen steeds meer voor op alle plekken waar kraaien en eksters broeden. Boomvalken jagen in open en halfopen landschappen (Vogelbescherming, 2024b)

Binnen het plangebied zijn geen oude kraaien- of eksternesten waargenomen. Er kan echter niet met zekerheid worden uitgesloten dat deze aanwezig zijn, aangezien kraaien- en eksternesten een vrij klein formaat hebben en de bomen volop in blad waren gedurende het veldbezoek. Nestplaatsen van boomvalk kunnen zodoende niet worden uitgesloten binnen het plangebied in de bomenstrook aan de noordzijde. Potentiële nestplaatsen worden echter alleen aangetast als deze zich bevinden in te kappen bomen. Voorafgaand aan de bomenkap dient zodoende een inspectie op nestplaatsen te worden uitgevoerd, zowel op de te kappen bomen als ook op de direct aangrenzende bomen.

Hoewel het plangebied als foerageergebied voor boomvalk kan dienen, betreft het geen essentieel foerageergebied, aangezien in de omliggende agrarische velden en bosstroken voldoende alternatieven voorhanden liggen (figuur 4.3). Negatieve effecten van de sloop en woningbouw op boomvalk zijn zodoende uitgesloten.

Figuur 4.3 Ligging van het plangebied (rood omlijnd) met in de omgeving verscheidene beboste gebieden (geel omlijnd) en bebouwde kernen (blauw omlijnt). Het tussenliggende gebied bestaat hoofdzakelijk uit agrarische velden met houtsingels.

Gierzwaluw

De gierzwaluw kan niet vanuit het nest opstijgen en moet zich eerst tot zo'n drie meter naar beneden kunnen laten vallen om weg te kunnen vliegen. De vrije uitvliegbreedte moet ongeveer een meter zijn. Nesten van gierzwaluwen zijn te vinden in allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, in kieren en gaten in muren maar ook in nestkasten (BIJ12, 2023a).

Het woninggedeelte van de bebouwing aan de Nuisveen 1 biedt ruimte voor gierzwaluw om het dakvlak te bereiken via de kantpannen en ontbrekende kantpannen, waar gierzwaluw tot broeden kan komen (figuren 4.4 en 4.5). Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan deze potentiële nestplaatsen verloren. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om aanwezigheid van gierzwaluw uit te sluiten dan wel aan te tonen. Vervolgstappen zijn aan de orde.

De gebouwen aan de Nuisveen 5 en 11 zijn niet geschikt voor nestplaatsen van gierzwaluw. De woning is te laag om voldoende uitvlieg ruimte te bieden en de stal heeft geen geschikte openingen en ruimtes op voldoende hoogte.

Figuur 4.4 De kantpannen van het woninggedeelte aan de Nuisveen 1 bieden ruimte voor gierzwaluw om onder het dak tot broeden te komen.

Figuur 4.5 Ontbrekende dakpannen op het woninggedeelte van Nuisveen 1 bieden ruimte voor gierzwaluw om onder het dak tot broeden te komen.

Havik

De havik bouwt zijn nest hoog in de kroon van een naaldboom. Het voorkeursbiotoop voor havik bestaat uit een combinatie van (naald)bossen en open land om te jagen. Hij maakt gebruik van een grote variatie aan jachtlandschappen, zoals bossen en heiden, maar ook weilanden en akkers (Vogelbescherming, 2024c).

Binnen het plangebied zijn geen naaldbomen aanwezig, die potentiële nestplaatsen voor havik bieden. Hoewel het plangebied als foerageergebied voor havik kan dienen, betreft het geen essentieel foerageergebied, aangezien in de

omliggende agrarische velden en bosstroken voldoende alternatieven voorhanden liggen (figuur 4.3). Negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op havik zijn zodoende uitgesloten.

Huismus

De habitat van huismus bestaat uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel, dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet meer geschikt. Nesten van huismussen zijn in de regel te vinden in of tegen allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, in neststenen en in kieren en gaten in muren. Ook zijn nesten te vinden achter regenpijpen bij al dan niet met klimop begroeide muren en in nestkasten (BIJ12, 2023b).

De bebouwing aan de Nuisveen 1 en de woning en stal/schuur aan de Nuisveen 5/11 bieden geschikte broedgelegenheid voor huismus. Via ontbrekende pannen, loszittende pannen, de eerste rij pannen en de dakgoot kunnen huismussen onder de dakpannen tot broeden komen (figuur 4.5, 4.6 en 4.7). Ook biedt de dichte klimop op de voorgevel van het gebouw aan de Nuisveen 1 geschikte nestgelegenheid voor huismus (figuur 4.8). Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan deze potentiële nestplaatsen verloren. Nader onderzoek is aan de orde om aanwezigheid van huismus uit te sluiten dan wel aan te tonen.

Figuur 4.6 Via de eerste rij pannen kunnen huismussen in het dakvlak van Nuisveen 1 tot broeden komen.

Figuur 4.7 Via de dakgoot en loszittende pannen kunnen huismussen onder de dakpannen van de stal/schuur aan Nuisveen 5/11 tot broeden komen.

Figuur 4.8 Aan de voorgevel van de bebouwing aan Nuisveen 1 groeit dichte klimop, deze biedt geschikte nestgelegenheid voor huismus.

Huiswaluw

Huiswaluwen metselen hun nest van klei en zand tegen gevels van woningen. De nesten bevinden zich veelal vlak onder lichtgekleurde overstekken, boeiboorden of dakranden. Huiswaluwen nestelen over het algemeen in de buurt van waterrijke habitats, welke als foerageergebied dienen (Vogelbescherming, 2024d).

Zowel de bebouwing aan de Nuisveen 1 als de bebouwing aan de Nuisveen 5/11 hebben voor huiszwaluw geschikte overstekken om tot broeden te komen. Er zijn echter geen (sporen van) nesten van huiszwaluw waargenomen binnen het plangebied, waardoor nesten van deze soort worden uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van huiszwaluw zijn niet aan de orde.

Ransuil

Ransuil maakt over het algemeen gebruik van oude kraaien- of eksternesten, bij voorkeur in naaldbomen. Hij heeft weinig voorkeur in leefgebieden en komt voor in agrarische landschappen, open bos, parken, duinen en moerasgebieden. Over het algemeen jaagt de ransuil in open velden of kaalslag in bos. In de winter zoeken ransuilen massaal een winterroestplaats op, wat over het algemeen een dicht bedekte naaldboom is (Vogelbescherming, 2024e).

Binnen het plangebied ontbreken naaldbomen die geschikte nest- of roestplaatsen voor ransuil bieden met voldoende dekking. Nest- en roestplaatsen van ransuil zijn zodoende uitgesloten binnen het plangebied, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Ringmus

Ringmussen komen over het algemeen voor in kleinschalig cultuurlandschap met veelvuldige begroeiing, weilanden met vee en/of oude bomen. Ringmussen broeden in natuurlijke holtes, maar ook in schuren, onder dakpannen of in nestkasten (Vogelbescherming, 2024f).

De bebouwing aan de Nuisveen 1 en de woning en stal/schuur aan de Nuisveen 5/11 bieden geschikte broedgelegenheid voor ringmus. Via ontbrekende pannen, loszittende pannen, de eerste rij pannen en de dakgoot kunnen ringmussen onder de dakpannen tot broeden komen (figuur 4.5, 4.6 en 4.7). Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan deze potentiële nestplaatsen verloren. Nader onderzoek is aan de orde om aanwezigheid van ringmus uit te sluiten dan wel aan te tonen.

Rode wouw

De rode wouw broedt in de kroon van hoge bomen, waar het een vrij klein nest bouwt. Het leefgebied van de rode wouw in Nederland bestaat uit halfopen, laag gelegen gebied. Daarbij heeft hij een voorkeur voor landbouwgebieden met extensieve beweiding van vee, of heide (Vogelbescherming, 2024g).

Binnen het plangebied zijn geen nesten van rode wouw waargenomen in de bomen. Er kan echter niet met zekerheid worden uitgesloten dat deze aanwezig zijn, aangezien de nesten een vrij klein formaat hebben en het blad nog aan de bomen hing gedurende het veldbezoek. Nestplaatsen van rode wouw kunnen zodoende niet worden uitgesloten binnen het plangebied in de bomenstrook aan de noordzijde. Potentiële nestplaatsen worden echter alleen aangetast als deze zich bevinden in te kappen bomen. Voorafgaand aan de bomenkap dient zodoende een inspectie op nestplaatsen te worden uitgevoerd, zowel op de te kappen bomen als ook op de direct aangrenzende bomen.

Hoewel het plangebied als foerageergebied voor rode wouw kan dienen, betreft het geen essentieel foerageergebied, aangezien in de omliggende agrarische velden en bosstroken voldoende alternatieven voorhanden liggen (figuur 4.3). Negatieve effecten van de sloop en woningbouw op rode wouw zijn zodoende uitgesloten.

Roek

Roeken zijn koloniebroeders en bouwen massaal slordige nesten hoog in de toppen van bomengroepen. De kolonies nestelen over het algemeen in vrijstaande bomengroepen, zoals langs wegen of kanalen, met graslanden in de omgeving als foerageergebied (Vogelbescherming, 2024h).

Binnen het plangebied ontbreken nestplaatsen van roek. Roekenkolonies zijn zeer goed waar te nemen, ook wanneer het blad aan de bomen hangt door de relatief grote nesten en de grote aantallen waarin roeken broeden. Nestplaatsen van roek zijn zodoende uitgesloten binnen het plangebied, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Sperwer

Het leefgebied van de sperwer bestaat uit halfopen landschappen met bossen, bij voorkeur jong bos met naaldbomen. Hier broedt de sperwer dicht tegen de stam van een boom in een dicht bos. Vaak zijn de nesten erg verborgen vanwege de concurrentie met havik. De sperwer bouwt jaarlijks een nieuw nest, waardoor in lang bezette territoria meerdere oude nesten aanwezig kunnen zijn (Werkgroep Roofvogels Nederland, 2024).

Binnen het plangebied zijn geen (oude) nesten van sperwer waargenomen. Bovendien is binnen het plangebied geen jong bos met naaldbomen aanwezig, alle aanwezige bomen betreffen loofbomen. Nestplaatsen van sperwer worden zodoende uitgesloten binnen het plangebied, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Zwarte specht

De zwarte specht hakt jaarlijks een nieuw, groot nest uit in een dikke loofboom. De nestopeningen worden ovaal uitgehakt, maar kunnen rond worden door de groei van de boom. De zwarte specht komt bij uitstek voor in naaldbossen – waar ze foerageren op houtmieren –, afgewisseld met beukenlanen waar ze hun nest in uithakken (Vogelbescherming, 2024i).

Hoewel er wel berken aanwezig zijn binnen het plangebied, is binnen en in de directe omgeving van het plangebied geen naaldbos aanwezig. Alle bomen betreffen loofbomen. Het plangebied biedt zodoende geen geschikt leefgebied voor zwarte specht. Nestplaatsen zijn uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1-4

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten binnen het plangebied door het ontbreken van waterrijke biotopen, rietkragen, en rotswanden. Vervolgstappen ten aanzien van overige categorie 1-4 soorten zijn niet aan de orde.

4.2.2 Soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Soorten van categorie 5 zijn honkvaste broeders, maar doorgaans voldoende flexibel om elders een nest te bouwen. Indien sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen zijn nesten van categorie 5 ook jaarrond beschermd.

Binnen het plangebied kunnen categorie 5 soorten als buizerd of spreeuw tot broeden komen in de bomen of in de bebouwing aan de Nuisveen 1 en 5/11. In de omgeving zijn echter voldoende alternatieven aanwezig, zoals de overige bebouwing aan Nuisveen en de bossen in de omgeving (figuur 4.3). Potentiële nestplaatsen van categorie 5 soorten binnen het plangebied zijn zodoende niet jaarrond beschermd.

4.2.3 Soorten zonder jaarrond beschermd nest

Binnen en in de directe omgeving van het projectgebied kunnen algemene vogelsoorten zoals kauw en houtduif in de bebouwing en in het omliggende opgaand groen zoals de bomen tot broeden komen. Grondbroedende vogels worden door het frequente hooibeeld niet verwacht binnen het plangebied. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van vogels is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding heeft. In de praktijk betekent dit dat tijdens het broedseizoen alle broedende vogels en hun nesten beschermd zijn. Voor het broedseizoen wordt in principe de periode van 1 maart tot 1 september aangehouden, maar dit zijn geen harde grenzen. Bepalend is of er broedgevallen aanwezig zijn, en dit is afhankelijk van de soort en van klimatologische omstandigheden, die van jaar tot jaar verschillen. Vervolgstappen zijn aan de orde wanneer de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden.

4.3 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen via nauwe openingen hun verblijfplaats kruipend bereiken. De verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in spouwmuren, achter gevelbetimmering, daklijsten en vensterluiken, onder dakpannen, spleten en nissen in muren, in boomholten et cetera (Dietz et al., 2011).

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende soorten naar voren: gewone dwergvleermuis, gewone/kleine/ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, tweekleurige vleermuis.

Verblijfplaatsen

Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat de bebouwing aan de Nuisveen 1 en 5/11 verscheidene openingen hebben die vleermuizen toegang bieden tot het dakvlak en mogelijk tot de spouw. Deze openingen bevinden zich bijvoorbeeld bij de kantpannen, ontbrekende dakpannen en loszittende pannen (figuur 4.4 t/m 4.7), maar ook bij loodslabben, rond kozijnen of bij de boeiboorden (figuur 4.9 en 4.10). Bovendien kunnen vleermuizen via ontbrekende ramen aan de Nuisveen 1 in de kamers aan de binnenzijde komen (figuur 4.11). De bebouwing binnen het plangebied aan de Nuisveen 1 en 5/11 is daarmee potentieel geschikt als zomer-, kraam-, paar- of overwinteringslocatie van gebouwbewonende soorten, zoals de in de directe omgeving bekende gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en tweekleurige vleermuis.

Daarnaast kunnen gewone dwergvleermuizen in grote groepen overwinteren. In de nazomer worden deze massawinterverblijfplaatsen in grote groepen verkend door voor een dergelijke verblijfplaats te zwermen. Dit gedrag is tot nu toe met name aangetoond bij grotere, hoge gebouwen, zoals flats of kerken. Een zwermlocatie van gewone dwergvleermuizen wordt zodoende niet verwacht binnen het plangebied.

Door de voorgenomen sloopwerkzaamheden worden deze potentiële verblijfplaatsen aangetast. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

In de aanwezige bomen binnen het plangebied zijn diverse geschikte holtes aangetroffen waar boombewonende vleermuizen gebruik van kunnen maken (figuur 4.12). Alle bomen konden niet uitgebreid worden geïnspecteerd vanaf het maaiveld, door de hoogte van de bomen, de aanwezigheid van het blad aan de bomen en de schapenpen die onder de bomen aan de noordzijde was geplaatst. Er kon zodoende geen extensieve lijst worden opgesteld met bomen waar holtes in uitgesloten zijn. Door de voorgenomen bomenkap kunnen zodoende potentiële verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen worden aangetast. Wanneer bekend is welke bomen gekapt worden, dient een uitgebreide inspectie op holtes te worden uitgevoerd. Bij aanwezigheid van holtes in de te kappen bomen, dient nader soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd om aanwezigheid van verblijfplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten.

Figuur 4.9 Bij de boeiboorden aan de Nuisveen 5/11 is ruimte aanwezig voor vleermuizen om het dakvlak te bereiken.

Figuur 4.10 Bij rottende overstekken is ruimte aanwezig voor vleermuizen om de spouw of het dakvlak te bereiken.

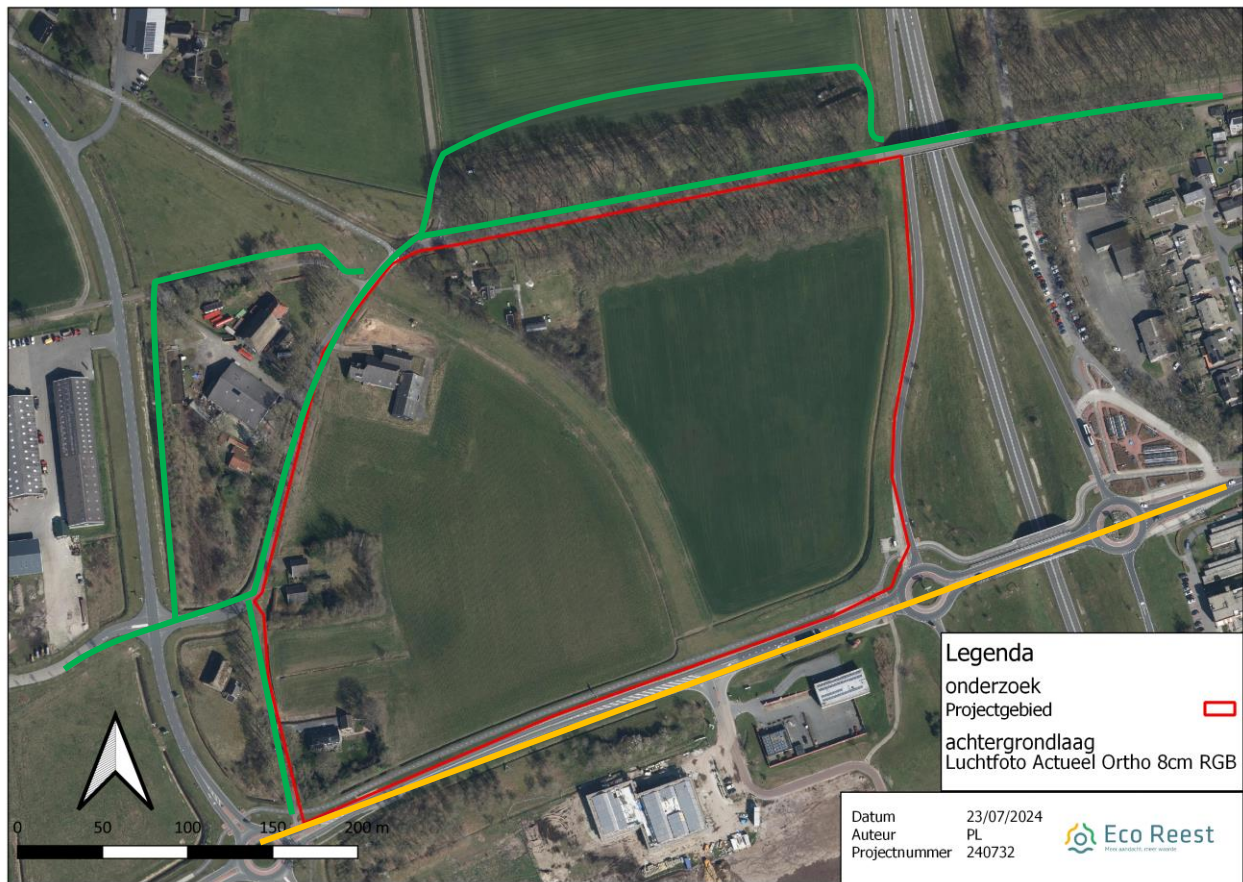
Figuur 4.11 Via ontbrekende ramen kunnen vleermuizen het pand binnengaan.

Figuur 4.12 Binnen het plangebied zijn verscheidene bomen met holtes waargenomen, die geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen bieden.

Vliegroute

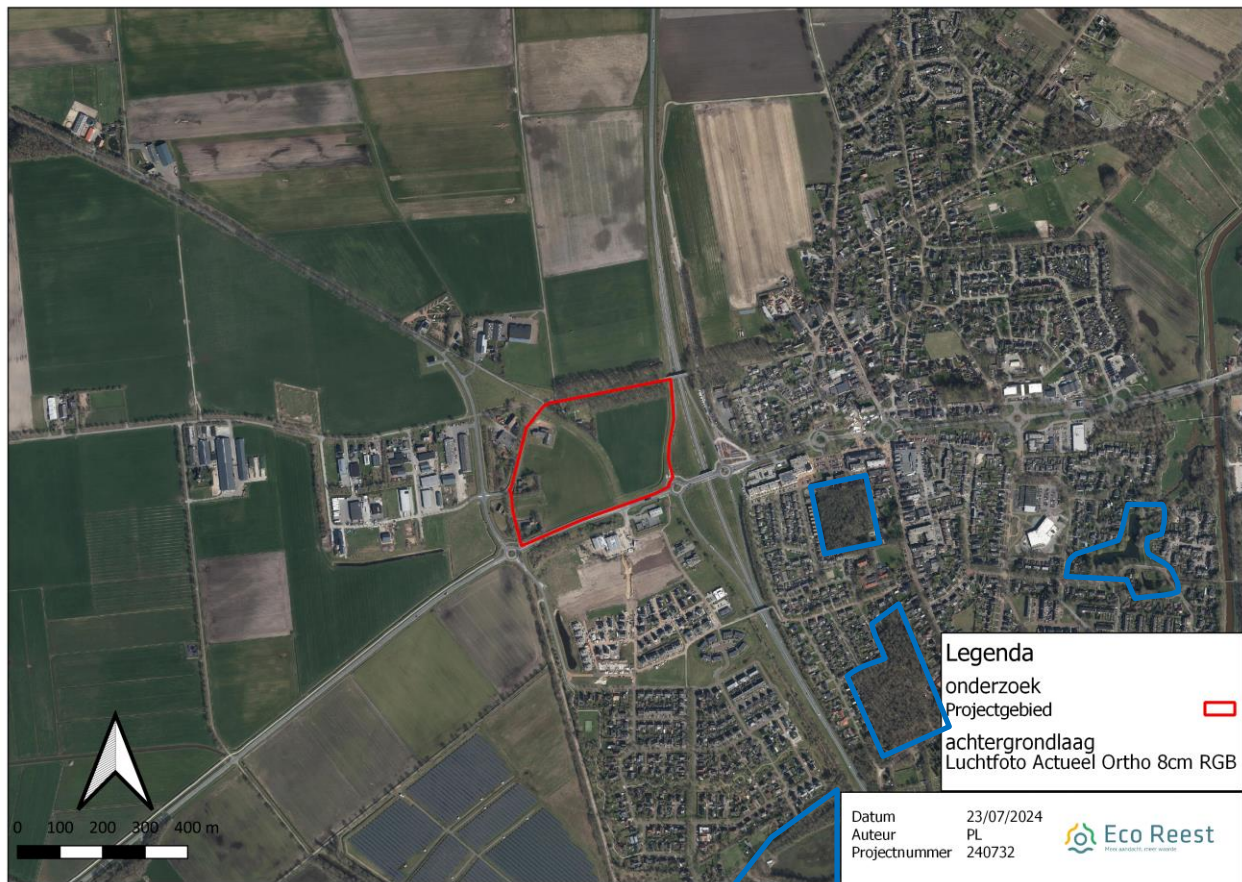
De bomen langs de Koesteen en Nuisveen vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. In de omgeving van het plangebied zijn enkele alternatieven aanwezig, zoals de N374 ten zuiden van het plangebied (figuur 4.13). Deze alternatieven zijn minder geschikt als vliegroute dan de dichte bomenrijen langs de Koesteeg. Bij de werkzaamheden wordt deze potentiële vliegroutes binnen het plangebied echter slechts marginaal aangetast door de kap van enkele bomen. Eventuele gaten die in de bomenrijen vallen worden niet breder dan de breedte van een weg door een woonwijk, dus circa 7 meter. De bomenrij aan de noordzijde van de Koesteeg blijft onaangetast en ook de bomen langs Nuisveen blijven behouden. De nieuwbouw kan wel aanvullende verlichting van de vliegroute veroorzaken. Door natuurvriendelijke verlichting te gebruiken in de buitenruimte, komt de functionaliteit van de potentiële vliegroute niet in het geding. Vervolgstappen zijn in dat geval niet aan de orde.

Figuur 4.13 Potentiële vliegroutes (groen en oranje) binnen en rond het plangebied. In oranje zijn alternatieve vliegroutes aangeduid, welke minder geschikt zijn dan de groene vliegroutes.

Foerageergebied

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (NDFF, 2024). Als gevolg van de werkzaamheden gaat (een deel van) dit foerageergebied verloren, doordat nieuwbouw wordt gerealiseerd. Door de buitenruimte natuurvriendelijk in te richten, kan (een deel van) het foerageergebied behouden blijven. Ook zijn in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig, bijvoorbeeld het bos ten noordwesten van het plangebied, de agrarische percelen in de omgeving, of de parken in de bebouwde kom van Borger (figuur 4.14). Het plangebied betreft zodoende geen potentieel essentieel foerageergebied voor vleermuizen, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Figuur 4.14 In de omgeving van het plangebied zijn alternatieve foerageergebieden voor vleermuizen voorhanden, zoals de parken in Borger (blauw omlijnd) en de agrarische percelen.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende soorten naar voren: bever, eekhoorn, steenmarter, wolf.

Bever

Het leefgebied van de bever is nooit ver van permanent oppervlaktewater te vinden. Bevers maken burchten en tunnels in de oever, waarbij de ingangen zich onder het wateroppervlak bevinden. Ze maken gebruik van veel verschillende habitats, zoals uiterwaarden, (spoor)dijken en rivieren, zolang er maar voldoende dekking en beplanting op de oevers en een waterdiepte van minimaal 50 cm is. Als deze waterdiepte niet aanwezig is, kunnen bevers omgeknaagde bomen en takken gebruiken om een dam te vormen die de waterdiepte verhoogt (Zoogdierverseniging, 2024a).

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied ontbreekt oppervlaktewater. Leefgebied van bever is zodoende uitgesloten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Eekhoorn

Eekhoorns komen over het algemeen voor in bossen, maar ook in tuinen of parken in de omgeving van bos. Ze bouwen bolvormige nesten in bomen op minimaal vijf meter hoog. Zo nu en dan worden ook boomholtes, oude kraaien- of eksterneesten of eekhoornnestkasten gebruikt (Zoogdierverseniging, 2024b).

Aan de noordzijde van het plangebied is een bomenstrook aanwezig, welke potentieel leefgebied voor eekhoorn is. Er zijn geen nesten van eekhoorn waargenomen binnen het plangebied, echter kan aanwezigheid niet met zekerheid

worden uitgesloten door de hoogte van de bomen en de bladeren. Ook zijn verscheidene holtes aanwezig in de bomen. Potentiële nestplaatsen van eekhoorn worden uitsluitend als gevolg van kapwerkzaamheden mogelijk aangetast. Wanneer vastgesteld is welke bomen gekapt worden, dient een inspectie uitgevoerd te worden op nestplaatsen en holtes die door eekhoorn gebruikt kunnen worden.

Als gevolg van de werkzaamheden gaat geen (essentieel) leefgebied van eekhoorn verloren, aangezien het grootste gedeelte van de bomen/bosstukken behouden blijven.

Steenmarter

De steenmarter is een echte cultuurvolger en is te vinden in zowel bosachtige biotopen als in grote steden met voldoende dekking. Steenmarters hebben veel verschillende verblijfplaatsen binnen hun territorium, zoals holtes in bomen, takkenhopen of dichte begroeiing, maar ook zolders en kruipruimtes (Zoogdierverseniging, 2024c).

De bebouwing aan de Nuisveen 1 is toegankelijk voor steenmarter door bijvoorbeeld ontbrekende ramen (figuur 4.11). Verblijfplaatsen van steenmarter kunnen zodoende niet worden uitgesloten binnen de bebouwing aan Nuisveen 1. Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan deze potentiële verblijfplaatsen verloren, vervolgstappen zijn aan de orde.

De bebouwing aan de Nuisveen 5/11 bevat geen openingen die steenmarter toegang geven tot de binnenruimtes. Ook zijn geen steen- of takkenhopen of andere potentiële verblijfplaatsen aanwezig.

Kleine marterachtigen

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) komen veelal voor in kleinschalig cultuurlandschap, maar kunnen (met name bunzing) ook tot in de steden rijken. Van belang is dat er voldoende dekking, verbindende elementen en voedsel (kleine zoogdieren zoals woelmuizen) aanwezig zijn. Verblijfplaatsen bevinden zich over het algemeen in bestaande holen van muizen of mollen, maar ook in steen- en takkenhopen, tussen boomwortels of in dichte begroeiing (BIJ12, 2024a).

Binnen het plangebied zijn enkele verbindende elementen aanwezig die geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen vormen, zoals de bosschages aan de noordzijde van het plangebied en de dichte begroeiing rond Nuisveen 5/11. Ook bieden de graslanden (met name de kruidenrijke verhoging tussen de graslanden) geschikt foerageergebied. Als gevolg van de werkzaamheden gaat potentieel foerageergebied verloren. Ook wordt leefgebied met potentiële verblijfplaatsen aangetast wanneer bomen en bosschages worden gesnoeid/verwijderd. Vervolgstappen ten aanzien van kleine marterachtigen zijn aan de orde.

Wolf

Wolven komen bij voorkeur voor in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden, maar kan ook voorkomen in kleinschalig cultuurlandschap. Van belang is dat er voldoende dekking, prooidieren en drinkwater voorhanden ligt. De verblijfplaatsen van de wolf bevinden zich over het algemeen tussen boomwortels en in grotten, maar ook in oude (vergrote) holen van andere dieren zoals vos en das (Zoogdierverseniging, 2024d).

Binnen het plangebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor wolf aanwezig. Er is weinig dekking en een hoge aanwezigheid van mensen en voertuigen. Negatieve effecten op wolf zijn zodoende uitgesloten, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige grondgebonden zoogdieren zonder een provinciale vrijstelling

Verblijfplaatsen van overige grondgebonden zoogdieren zonder provinciale vrijstelling zijn uitgesloten binnen het plangebied, door afwezigheid van burchten, oppervlaktewater en/of dichte bebossing. Ook bevat het plangebied geen essentieel foerageergebied door aanwezigheid van alternatieven in de omgeving, zoals omliggende agrarische percelen en bossen.

Overige grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen en foerageergebied van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals veldmuis en haas te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de schadelijke handelingen uit de Omgevingswet (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht, zie 5.3.8.

4.5 Overige soorten

Uit het bronnenonderzoek komen geen overige soorten naar voren.

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied worden vissen en (voortplantingsbiotoop van) amfibieën en libellen uitgesloten. Amfibieën overwinteren doorgaans op korte afstand van hun voortplantingswater, waardoor ook overwinteringslocaties uitgesloten zijn binnen het plangebied. Voor reptielen zijn geen zonplekken omringd door geschikte vegetatie of geschikt habitat zoals beekdalen, duinen of heidevelden aanwezig. Binnen het plangebied zijn geen waardplanten van beschermde vlinders die in Drenthe voorkomen aanwezig. Overige beschermde ongewervelden zijn gebonden aan vochtige en waterrijke habitats, duinen en eikenbossen. Dergelijke biotopen zijn niet binnen het projectgebied aanwezig. Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde vissen, amfibieën, reptielen, vlinders en overige ongewervelden ter plaatse van het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van deze soortgroepen zijn niet aan de orde.

4.6 Rode Lijst soorten

Een groot deel van de Rode Lijst soorten, zoals vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen, zijn reeds in bovenstaande paragrafen besproken. In context van de verbodsbepalingen zijn vervolgstappen aan de orde ten aanzien van verscheidene Rode Lijst vogels en de Rode Lijst soorten laatvlieger, tweekleurige vleermuis, bunzing, hermelijn en wezel.

Binnen het plangebied zijn de Rode Lijst flora steenanjer en rapunzelklokje waargenomen. Deze hebben groeiplekken op de kruidenrijke verhoging tussen de twee stukken graslanden. Als gevolg van de woningbouw gaan groeiplaatsen van deze soorten verloren. Ook kunnen de woningbouwplannen negatieve effecten hebben op Rode Lijst geleedpotigen, door het verwijderen van begroeiing.

Gedurende de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met (potentieel) aanwezige Rode Lijst soorten. Negatieve effecten op Rode Lijst soorten dienen geminimaliseerd te worden door de kruidenrijke strook zo veel mogelijk te behouden en de te realiseren woonwijk natuurinclusief in te richten, met voldoende foerageer- en overwinteringsmogelijkheden voor insecten. Door middel van deze natuurinclusieve maatregelen wordt voorkomen dat als gevolg van de werkzaamheden de binnen het plangebied aanwezige populaties van Rode Lijst soorten in het geding komen. Vervolgstappen zijn aan de orde.

5. Conclusie en advies

5.1 Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden

Uit de quickscan natuurbescherming Omgevingswet ten aanzien van Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden en houtopstanden wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op 3,7 kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten. Er liggen verscheidene Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige leefgebieden en habitattypen binnen een straal van 25 km van het plangebied, daarom wordt geadviseerd een AERIUS-berekening voor de realisatie- en gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland / Natuur buiten NNN

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en natuur buiten het NNN. Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden (>één kilometer) en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Houtopstanden

Het plangebied ligt deels buiten de bebouwingscontour houtkap Ow. Voor de betreffende te kappen bomen geldt het beschermingsregime vanuit de Omgevingswet. Vervolgstappen in het kader van de Ow zijn zodoende mogelijk aan de orde. Ook kunnen vervolgstappen vanuit de gemeentelijke regels ten aanzien van kap van bomen van toepassing zijn. Dit is afhankelijk van de grootte van de bomen die gekapt gaan worden.

Tabel 5.1 Samenvatting conclusies gebiedsbescherming en houtopstanden.

	Afstand tot dichtstbijzijnde gebied	(Mogelijk) negatieve effecten	Vervolgstappen
Natura 2000	3,7 km	Ja	Stikstofberekeningen
Natuurnetwerk Nederland	1,1 km	Nee	Nee
Natuur buiten NNN			
- bijz. prov. natuurgebieden	>15 km	Nee	Nee
- ganzenfoerageergebieden	>20 km	Nee	Nee
- ecologische verbindingszone	1,3 km	Nee	Nee
- leefgebied weidevogels	9,3 km	Nee	Nee
- leefgebied akkervogels	2,2 km	Nee	Nee
Houtopstanden Ow	Buiten Bebouwingscont. Ow	Mogelijk	Mogelijke melding
Gemeentelijk kapbeleid	Grote bomen	Mogelijk	Mogelijke vergunning

5.2 Flora en fauna activiteit

Uit de quickscan natuurbescherming Omgevingswet ten aanzien van flora- en fauna-activiteit wordt het volgende geconcludeerd:

- ✂ **Vogels:** De woningen aan de Nuisveen 1 en 5/11 bieden geschikte nestmogelijkheden voor categorie 1-4 soorten huismus en ringmus. Ook kan aan de Nuisveen 1 de categorie 1-4 soort gierzwaluw tot broeden komen. Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan deze potentiële nesten verloren, vervolgstappen zijn aan de orde.
- ✂ In de potentieel te kappen bomen zijn mogelijk nestplaatsen van categorie 1-4 soorten boomvalk en rode wouw aanwezig. Wanneer duidelijk is welke bomen gekapt gaan worden, dient een inspectie op nesten te worden uitgevoerd.

- ✂ Binnen en in de omgeving van het plangebied kunnen (niet-jaarrond beschermde) categorie 5 en algemene vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van vogels is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding heeft. Vervolgstappen zijn aan de orde.
- ✂ **Vleermuizen:** De bebouwing aan de Nuisveen 1 en Nuisveen 5/11 biedt geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbezonende vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en tweekleurige vleermuis. Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan deze potentiële verblijfplaatsen verloren, vervolgstappen zijn aan de orde.
- ✂ Verscheidene bomen binnen het plangebied bevatten geschikte holtes voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Wanneer bekend is welke bomen gekapt worden, dient een inspectie op potentiële holtes plaats te vinden. Afhankelijk van de resultaten van de inspectie kunnen verdere vervolgstappen aan de orde zijn.
- ✂ Het plangebied kan onderdeel uitmaken van een vliegroute of foerageergebied van vleermuizen. De potentiële vliegroute wordt slechts marginaal aangetast en in de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied voorhanden. Negatieve effecten zijn zodoende uitgesloten.
- ✂ **Eekhoorn:** De bomen in het plangebied kunnen nestplaatsen van eekhoorn bevatten. Wanneer bekend is welke bomen gekapt worden, dient een inspectie op nestplaatsen plaats te vinden.
- ✂ **Steenmarter:** De bebouwing aan Nuisveen 1 biedt potentiële verblijfplaatsen voor steenmarter. Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan deze potentiële verblijfplaatsen verloren, vervolgstappen zijn aan de orde.
- ✂ **Kleine marterachtigen:** Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het leefgebied en verblijfplaatsen bevatten van kleine marterachtigen. Als gevolg van de woningbouw gaat potentieel foerageergebied verloren. Ook kunnen verblijfplaatsen verloren gaan door kap/snoeiwerkzaamheden in de bosschages. Vervolgstappen zijn aan de orde.
- ✂ **Overige soortgroepen – zonder provinciale vrijstelling:** Groei- en verblijfplaatsen van overige grondgebonden zoogdieren, flora, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- ✂ **Vrijgestelde soorten:** In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen, wel geldt te allen tijde de zorgplicht.
- ✂ **Rode Lijstsoorten:** In context van de verbodsbepalingen zijn vervolgstappen aan de orde ten aanzien van Rode Lijst vogels, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, bunzing, hermelijn en wezel. Binnen het plangebied zijn groeiplaatsen van steenanjer en rapunzelklokje aanwezig. Ook kunnen Rode Lijst geleedpotigen gebruik maken van het plangebied als leefgebied. Negatieve effecten dienen geminimaliseerd te worden.

Tabel 5.2 Samenvatting conclusies flora- en fauna-activiteit.

Beschermde soorten	Groei-/verblijfplaatsen/ essentieel leefgebied aanwezig	(Mogelijk) negatief effect	Vervolgstappen
Flora	Nee	Nee	Nee
Vogels			
- jaarrond beschermd (cat. 1-4)			
boomvalk	Mogelijk	Mogelijk	Bomencontrole
gierzwaluw	Mogelijk	Mogelijk	Nader onderzoek
huismus	Mogelijk	Mogelijk	Nader onderzoek
ringmus	Mogelijk	Mogelijk	Nader onderzoek
rode wouw	Mogelijk	Mogelijk	Bomencontrole
overige cat 1-4	Nee	Nee	Nee
- jaarrond beschermd (cat. 5)	Mogelijk	Mogelijk	Aantasting voorkomen
- overige broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	Aantasting voorkomen
Vleermuizen			
- gebouwgebonden verblijven	Mogelijk	Mogelijk	Nader onderzoek
- boomgebonden verblijven	Mogelijk	Mogelijk	Bomencontrole
- foerageergebied	Mogelijk	Nee	Verstoring voorkomen
- vliegroutes	Mogelijk	Nee	Verstoring voorkomen

Grondgebonden zoogdieren			
- eekhoorn	Mogelijk	Mogelijk	Bomencontrole
- steenmarter	Mogelijk	Mogelijk	Nader onderzoek
- kleine marterachtigen	Mogelijk	Mogelijk	Nader onderzoek
- overige soorten	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Nee	Nee	Nee
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Vissen	Nee	Nee	Nee
Ongewervelden	Nee	Nee	Nee
Vrijgestelde soorten	Mogelijk	Mogelijk	Zorgplicht
Rode lijstsoorten	Ja	Ja	Zorgplicht

5.3 Advies en vervolgstappen

5.3.1 Stikstofdepositie

Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de realisatiefase en de gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekeningen zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($<0,00$ mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan plan worden vastgesteld en uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Omgevingswet, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie $>0,00$ mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

5.3.2 Bomeninspectie nesten en holtes

Verscheidene bomen binnen het plangebied bevatten holtes, welke mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen of eekhoorn bevatten. Ook kunnen hoog in de boomkronen nesten aanwezig zijn van boomvalk, rode wouw of eekhoorn die gedurende het veldbezoek niet vanaf het maaiveld zichtbaar waren.

Om te bepalen of er als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden sprake is van schadelijke handelingen van de Omgevingswet, moeten de te kappen bomen geïnspecteerd worden op nestplaatsen en/of holtes. Dit kan met behulp van een verrekijker in de winterperiode, wanneer het blad van de boom is. Op basis van de resultaten kan bepaald worden of verdere vervolgstappen aan de orde zijn. Dit kan onder andere nader soortgericht onderzoek naar boombewonende vleermuizen betreffen.

5.3.3 Soortgericht nader onderzoek gierzwaluw, huismus, ringmus, vleermuizen, kleine marterachtigen en steenmarter

Om te bepalen of er nestplaatsen van gierzwaluwen, huismussen of ringmus, of verblijfplaatsen van vleermuizen, kleine marterachtigen of steenmarter in de bebouwing en de omgeving aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van schadelijke handelingen van de Omgevingswet.

Voor het nader onderzoek naar *gierzwaluw* wordt de methode uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus aangehouden (Netwerk Groene Bureaus, 2023). Het onderzoek naar gierzwaluw bestaat uit drie bezoeken in de periode juni - half juli.

Huismussen beginnen vroeger met broeden en kunnen met twee gerichte veldbezoeken in de optimale periode 1 april tot en met 15 mei of drie gerichte veldbezoeken tussen 10 maart en 20 juni in beeld worden gebracht (conform Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus aangehouden (Netwerk Groene Bureaus, 2023)). Er geldt een periode van minimaal tien dagen tussen de veldbezoeken.

Nesten van *ringmus* kunnen in de periode april tot en met augustus worden geïnventariseerd met behulp van minimaal twee bezoeken, conform de telrichtlijnen van Sovon (2024).

Leidraad voor *vleermuis*onderzoek is het vleermuisprotocol van 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021)). Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september. Het onderzoek dient gericht te zijn op zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen van de gebouwbewonende soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en tweekleurige vleermuis.

Om de negatieve effecten van de werkzaamheden op kleine marterachtigen in kaart te brengen, dient een verdiepende habitattoets te worden uitgevoerd (conform Kennisdocument kleine marterachtigen, BIJ12 2024b). Voor deze toets wordt in eerste instantie de potentie van het gebied voor kleine marterachtigen in kaart gebracht. Hierbij wordt ook bepaald wat de beste onderzoekslocaties zijn voor het inventarisatieonderzoek. Het inventariseren van kleine marterachtigen kan met verschillende methodes (zoals sporenbuizen of cameravallen) worden uitgevoerd. Dit onderzoek vindt plaats in de periode juni – november. Een alternatief voor het inventarisatieonderzoek is om een habitatbeoordeling te doen en op voorhand ervan uit te gaan dat het plangebied onderdeel is van functioneel leefgebied van de kleine marterachtigen. Vervolgstappen worden dan bepaald op basis van verwachtingen.

Voor onderzoek naar *steenmarter* wordt geen protocol aangehouden. Onderzoek naar deze soort kan uitgevoerd worden met behulp van een sporenonderzoek en het plaatsen van wildcamera's op potentieel geschikte plekken. Het sporenonderzoek kan het gehele jaar door worden uitgevoerd, de wildcamera's dienen in de meest actieve periode (juni tot en met september) te worden geplaatst.

Mogelijke vervolgstappen

Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen getroffen kunnen worden om negatieve effecten te voorkomen of dat een vergunning voor een flora- en fauna activiteit in het kader van de Omgevingswet nodig is. Ter onderbouwing van een vergunning dient een activiteitenplan (inclusief ecologisch werkprotocol) te worden opgesteld met daarin ondermeer toepassing van mitigerende en compenserende maatregelen, onderbouwing van het wettelijk belang en een alternatievenafweging.

Voor enkelvoudige vergunningaanvragen geldt een beslistermijn van acht weken, die eenmalig is te verlengen met zes weken. Meervoudige vergunningaanvragen die de reguliere voorbereidingsprocedure doorlopen, hebben een beslistermijn van twaalf weken (+ eventuele verlenging van zes weken). Meervoudige vergunningaanvragen met uitgebreide voorbereidingsprocedure hebben een beslistermijn van 6 maanden. Indien binnen de gestelde termijn niet wordt beslist, geldt geen 'vergunning vanwege rechtswege'.

5.3.4 Overige broedvogels

Binnen en in de omgeving van het projectgebied kunnen diverse (niet jaarrond beschermd) vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen.

Tijdens het broedseizoen zijn alle broedende vogels en hun nesten beschermd. Daarom heeft het zin om zoveel mogelijk werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Voor het broedseizoen wordt in principe de periode van 1 maart tot 1 september aangehouden, maar dit zijn geen harde grenzen. Bepalend is of er broedgevallen aanwezig zijn, en dit is afhankelijk van de soort en van klimatologische omstandigheden, die van jaar tot jaar verschillen.

Het is vaak niet mogelijk alle werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Dat betekent dat er voorafgaand en/of tijdens de werkzaamheden rekening gehouden moet worden met de aanwezigheid van deze

nesten. Er zijn verschillende mogelijkheden om hier invulling aan te geven. Het is altijd maatwerk en ter beoordeling aan een deskundig ecooloog, en het kan niet uitgevoerd worden zonder ecologische begeleiding. Opties kunnen zijn:

- ✂ Voorafgaand aan het broedseizoen potentiële nestlocaties ongeschikt maken en houden;
- ✂ Voorafgaand aan het broedseizoen het werk opstarten en zorgen dat er continu doorgewerkt wordt;
- ✂ Ander maatwerk (locatiespecifiek) op basis van ecologische begeleiding.

In alle gevallen is het noodzakelijk dat een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld en dat een deskundig ecooloog de projectlocatie vrijgeeft voor de werkzaamheden.

5.3.5 *Houtopstanden*

Voor de voorgenomen kap van de bomen geldt mogelijk een meld- en herplantplicht in het kader van de Omgevingswet. Dit is afhankelijk van de exacte (grootte van de) bomen die gekapt worden. De melding dient minimaal vier weken en maximaal één jaar voorafgaand aan de kap te worden ingediend. Ook is mogelijk een vergunning vanuit gemeentelijk beleid aan de orde.

5.3.6 *Natuurinclusief bouwen*

Het te herontwikkeling plangebied met de te realiseren nieuwbouw en in te richten buitenruimte biedt mogelijkheden voor het realiseren van verblijfplaatsen en leefgebied voor onder andere vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Hiervoor zijn vele mogelijkheden. Geadviseerd wordt in een vroeg stadium van de planvorming een ecooloog te betrekken om mee te denken bij een natuurinclusieve invulling met faunavoorzieningen in de te realiseren bebouwing en een ecologische meerwaarde in de buitenruimte.

De waarde van groen in de woonomgeving is op verschillende niveaus van belang. Groen zorgt er voor dat de stedelijke omgeving op hete zomerdagen koeler blijft, bijvoorbeeld door gevelgroen. Daarnaast levert groen bij aan een gezondere leefomgeving. Het zorgt voor een schonere lucht, maar ook gaan mensen er psychologisch zich beter door voelen. Tevens zorgt groen voor een verbetering van de biodiversiteit. Voor het aanleggen van groene voorzieningen kan gedacht worden aan reeds (potentieel) aanwezige, zoals zandbaden en watervoorzieningen voor vogels als huismus, groeiplaatsen voor Rode Lijst soorten rapunzelklokje en steenanjer, verblijfplaatsen voor egel of kleine marterachtigen en overwinteringslocaties voor insecten.

5.3.7 *(Specifieke) zorgplicht*

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of vergunning of vrijstelling is verleend.

In het werkplan dient aandacht besteed te worden aan het minimaliseren van negatieve effecten op Rode Lijst steenanjer en rapunzelklokje en de potentieel aanwezige Rode Lijst geleedpotigen.

Werkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat eventueel aanwezige dieren de gelegenheid krijgen te vluchten. Dit betekent in de praktijk veelal dat in één richting gewerkt wordt, zodat dat dieren niet 'opgesloten' raken. Er kan onder andere invulling gegeven worden aan de zorgplicht door het gebruik van vaste rijroutes, het zo kort mogelijk werken binnen het plangebied en het vermijden van het gebruik (kunst)verlichting, zowel in de realisatie- als gebruiksfase. Daarnaast kan invulling aan de zorgplicht gegeven worden, door bij de inrichting en het ontwerp van de nieuwe woonwijk rekening te houden met het leefgebied van algemene soorten.

5.4 **Geldigheid en houdbaarheid**

Voorliggend rapport is opgesteld onder de huidige wet- en regelgeving en is in principe meerdere jaren te gebruiken, mits weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden binnen het onderzoeksgebied. Onder

de Omgevingswet geldt een geldigheidstermijn van drie jaar, waarbij de jongste gegevens niet ouder mogen zijn dan **drie jaar**. Dit is vastgelegd in de Omgevingsregeling (art 7.197j lid 2 b OR).

Indien ingrijpende wijzigingen in het onderzoeksgebied hebben plaatsgevonden, dient een actualisatie van de ecologische beoordeling plaats te vinden. Ook in geval (deel)aspecten in wet- en regelgeving wijzigen, dient een herbeoordeling plaats te vinden (zie ook disclaimer).

Daarnaast dient -in geval van stikstofberekeningen- rekening te worden gehouden met (in ieder geval jaarlijkse) actualisaties van het voorgeschreven rekenmiddel AERIUS Calculator. Hierin worden actuele gegevens met betrekking tot emissies en stikstofdeposities verwerkt. Voor projecten en plannen waarover nog geen formeel besluit is genomen dienen berekeningen met het meest actuele rekenmiddel te zijn uitgevoerd. De eerstvolgende actualisatie van AERIUS Calculator is voorzien in oktober 2024. Een nieuwe berekening geeft mogelijk andere resultaten.

5.5 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.4 beschreven werkzaamheden en activiteiten en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur / documenten

BIJ12 (2024a). Kennisdocument Kleine marterachtigen, *Bunzing - Hermelijn – Wezel*. Versie 1.0, januari 2024.

BIJ12 (2023a). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 2.0, juli 2023

BIJ12 (2023b). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.1, februari 2023.

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Gemeente Utrecht (2003). Handhaafinstructie - Trillingen bij heien. Afdeling bouwbeheer, januari 2003

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2022). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. 23 december 2008.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2023). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie november 2023.

Provincie Drenthe (2024). Omgevingsverordening provincie Drenthe. Gepubliceerd op 19-12-2023, in werking vanaf 02-01-2024.

Vegte, F, van der, J. Bosman & D. Logemann (2014). Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Arcadis, 18 februari 2014.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.

Internet

BIJ12 (2024b). Beschermde Soortenindicator. Geraadpleegd op 20 juni 2024, van https://atlas.bij12.nl/WebView/index.html?viewer=BeSI_rapport

BIJ12 (2024c). InformatieKaart Natuur. Geraadpleegd op 20 juni 2024, van https://atlas.bij12.nl/WebView/index.html?viewer=ikn_pub

Gemeente Borger-Odoorn (2024). Bomen kappen. Geraadpleegd op 24 juni 2024, van <https://www.borger-odoorn.nl/bomen-kappen>

Ministerie van LNV (2024). Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 20 juni 2024, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 20 juni 2024, van www.NDFF.nl¹

Omgevingsloket (2024). Regels Omgevingswet. Geraadpleegd op 20 juni 2024, van <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>

Overheid (2024). Wetstekst Omgevingswet. Geraadpleegd op 20 juni 2024, van <https://wetten.overheid.nl/>

RIVM (2024). AERIUS Calculator, versie 2023.2. Geraadpleegd op 20 juni 2024, van <https://calculator.aerius.nl/>

Vogelbescherming (2024a). Blauwe reiger. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/blauwe-reiger>

Vogelbescherming (2024b). Boomvalk. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/boomvalk>

Vogelbescherming (2024c). Havik. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/havik>

Vogelbescherming (2024d). Huiszwaluw. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/huiszwaluw>

Vogelbescherming (2024e). Ransuil. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil>

Vogelbescherming (2024f). Ringmus. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ringmus>

Vogelbescherming (2024g). Rode wouw. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/rode-wouw>

Vogelbescherming (2024h). Roek. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/roek>

Vogelbescherming (2024i). Zwarte specht. Geraadpleegd op 27 juni 2024, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/zwarte-specht>

Werkgroep Roofvogels Nederland (2024). Sperwer. Geraadpleegd op 28 juni 2024, van <https://www.werkgroeproofvogels.nl/index.php/roofvogels/styles-3/haviken/sperwer>

Zoogdiervereniging (2024a). Bever. Geraadpleegd op 28 juni 2024, van <https://zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bever>

Zoogdiervereniging (2024b). Eekhoorn. Geraadpleegd op 28 juni 2024, van <https://zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Zoogdiervereniging (2024c). Steenmarter. Geraadpleegd op 28 juni 2024, van <https://zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

Zoogdiervereniging (2024d). Wolf. Geraadpleegd op 28 juni 2024, van <https://zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wolf>

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe

Vrijgestelde soorten Provincie Drenthe	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)
	Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)
	Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>)
	Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>)
	Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)
	Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>)
	Haas (<i>Lepus europeus</i>)
	Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)
	Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)
	Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>)
	Ree (<i>Capreolus capreolus</i>)
	Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>)
	Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>)
	Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)
	Vos (<i>Vulpes vulpes</i>)
Amfibieën	Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)
	Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)
	Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>)
	Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>)
	Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta</i>)

Bron: Provincie Drenthe (2023). Omgevingsverordening provincie Drenthe. Gepubliceerd op 19-12-2023, in werking vanaf 02-01-2024 - Bijlage 5: Provinciale Vrijstellingenlijst.

Bijlage 2

Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten provincie Drenthe

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Aalscholver	2	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Boerenwaluw	5
Boomvalk	4	Buizerd	5
Bosuil	3	Gekraagde Roodstaart	5
Draaihals	4	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	IJsvogel	5
Grote Gele Kwikstaart	3	Kleine Bonte Specht	5
Havik	4	Kokmeeuw	5
Huismus	2	Kraanvogel	5
Huiswaluw	2	Middelste Bonte Specht	5
Kerkuil	3	Oeverwaluw	5
Oehoe	3	Paapje	5
Raaf	3	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Scholekster	5
Ringmus	2	Spreeuw	5
Rode wouw	4	Torenvalk	5
Roek	2	Visdief	5
Slechtvalk	3	Wilde Zwaan	5
Sperwer	4		
Steenuil	1		
Wespendief	4		
Zeearend	4		
Zwarte specht	3		
Zwarte stern	2		
Zwarte Wouw	4		

*Toelichting categorieën:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: Provincie Drenthe, 2024

Bijlage 3

Uittreksel NDFF

Beschermde soorten* binnen één kilometer van het plangebied.

Soort	
Vogels	Vleermuizen
Blauwe reiger	Gewone dwergvleermuis
Boomvalk	Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis
Gierzwaluw	Laatvlieger
Havik	Meervleermuis
Huismus	Tweekleurige vleermuis
Huiszwaluw	Zoogdieren
Ransuil	Bever
Ringmus	Eekhoorn
Rode wouw	Steenmarter
Roek	Wolf
Sperwer	
Zwarte specht	

**Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.
(Bron: NDFF, 2024)*

Bijlage 4

Uittreksel NDFF Rode lijst

Rode lijst dieren en planten * binnen één kilometer van het plangebied.

Soort	
Vogels	Geleedpotigen
Blauwe kiekendief	Heideblauwtje
Boerenwaluw	Vosrood gitje
Boomvalk	Vaatplanten
Gele kwikstaart	Beemdkroon
Graspieper	Bolderik
Huismus	Brede orchis
Huiswaluw	Hondsviooltje
Keep	Kleine bevernel
Kneu	Klokjesgentiaan
Kraanvogel	Korenbloem
Kramsvogel	Moerasbasterdwederik
Patrijs	Moeraskartelblad
Ransuil	Oosterse morgenster
Ringmus	Rapunzelklokje
Torenvalk	Ronde zonnedauw
Veldleeuwerik	Ruige anjer
Wilde zwaan	Steenanjer
Zwarte mees	Stijve ogentroost
Zoogdieren	Vleeskleurige orchis
Haas	Wilde kievitsbloem
Laatvlieger	Zomerklokje
Tweekleurige vleermuis	

*Rode Lijst soorten (Bron: NDFF, 2024)

Bijlage 5

Uittreksel BeSi

Soorten die potentieel negatieve effecten ondervinden als gevolg van de werkzaamheden (BeSi, 2024).

Soort
Vogels
Huismus
Zoogdieren
Boombewonende vleermuizen
Das
Gebouwbewonende vleermuizen
Ree
Overige soorten
Bruine kikker
Gewone pad